

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет інформаційних технологій

«02» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОМП'ЮТЕРНІ МЕРЕЖІ»
(частина 1)**

Галузь знань 12 «Інформаційні технології»

Спеціальність 125 «Кібербезпека та захист інформації»

Освітня програма «Кібербезпека»

Факультет інформаційних технологій

Розробники: Матієвський В. В. старший викладач

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Комп'ютерні мережі»

Навчальна дисципліна «Комп'ютерні мережі» є обов'язковим компонентом освітньої програми «Кібербезпека». Вивчення дисципліни забезпечує базову підготовку здобувачів вищої освіти в галузі принципів функціонування, архітектури та технологій сучасних комп'ютерних мереж. Вона знайомить студентів з основними моделями взаємодії мереж (OSI/TCP/IP), протоколами різних рівнів, а також з апаратними та програмними засобами, що використовуються для побудови та адміністрування мережевої інфраструктури. Курс охоплює такі теми, як топології мереж, передача даних, маршрутизація, комутація, мережева безпека, бездротові мережі. Особлива увага приділяється практичним навичкам налаштування та діагностики мережевого обладнання, а також аналізу мережевого трафіку, та забезпечення безпечного функціонування мережі.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	125 Кібербезпека та захист інформації	
Освітня програма	«Кібербезпека»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	
Семестр	6	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	30 год.	
Самостійна робота	30 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти до аналізу функціонування та розробки комп'ютерних мереж та забезпечення їх захисту

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані- задачі і практичні завдання у галузі кібербезпеки та захисту інформації.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4. Здатність забезпечувати захист інформації в інформаційних та інформаційно-комунікаційних системах згідно встановленої політики кібербезпеки й захисту інформації.

СК5. Здатність відновлювати функціонування інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем після реалізації загроз, здійснення кібератак, збоїв і відмов різних класів та походження.

СК10. Здатність виконувати моніторинг інформаційних процесів, аналізувати, виявляти, оцінювати можливі вразливості та загрози інформаційному простору й інформаційним ресурсам згідно з встановленою політикою інформаційної безпеки

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Організовувати власну професійну діяльність, обирати і використовувати оптимальні методи та способи розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у професійній діяльності, оцінювати їхню ефективність.

ПРН6. Адаптуватися до нових умов і технологій професійної діяльності, прогнозувати кінцевий результат.

ПРН12. Застосовувати методи та засоби захисту інформації в інформаційних та інформаційно-комунікаційних системах відповідно до встановленої політики інформаційної безпеки.

ПРН13. Впроваджувати, налаштовувати, супроводжувати та підтримувати функціонування програмних і програмно-апаратних комплексів і систем кібербезпеки та захисту інформації як необхідні процедури для функціонування інформаційних й інформаційно-комунікаційних систем та/або інфраструктури організації в цілому.

ПРН20. Визначати загрози створення технічних каналів витоку інформації на об'єктах інформаційної діяльності; впроваджувати засоби і заходи технічного захисту інформації від витоку технічними каналами, проводити обслуговування і контроль стану апаратних засобів захисту інформації та комплексів технічного захисту інформації.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Рівні передачі даних													
Тема 1. Сучасні мережні технології	1-2	8	2		2		4						
Тема 2. Базові налаштування комутатора та кінцевого пристрою	3-4	12	4		4		4						
Тема 3 Протоколи та моделі	5-6	10	4		2		4						
Тема 4 Фізичний та канальний рівні. Комутація Ethernet	7-8	14	6		4		4						
Разом за модулем 1		44	16	0	12	0	16						
Модуль 2 Рівні вузла (хоста)													
Тема 1. Мережний рівень. Визначення адрес. Адресація IPv4, Ipv6	9-11	22	6		10		6						
Тема 2. Транспортний та прикладний рівень.	12-13	12	4		4		4						
Тема 3. Основи мережної безпеки	14-15	12	4		4		4						
Разом за модулем 2		46	14	0	18	0	14						
Усього годин		90	30	0	30	0	30						
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в навчальному плані)													
Усього годин		90	30	0	30	0	30						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до сучасних мереж	2
2	Вступ до IOS	4
3	Еталоні моделі	4
4	Фізичний рівень моделі ISO	2
5	Канальний рівень моделі ISO	2
6	Комутація Ethernet	2
7	Мережний рівень моделі ISO	2
8	Визначення адрес	2
9	Адресація IPv4, IPv6	2
10	Транспортний рівень моделі ISO	2
11	Прикладний рівень моделі ISO	2
12	Основи мережної безпеки	4

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до мереж. Початок праці із Packet Tracer	2
2	Базові налаштування комутаторів і кінцевих пристроїв	4
3	Дослідження моделей TCP/IP та OSI. Wireshark	2
4	Під'єднання фізичного рівня.	2
5	Дослідження MAC-адрес мережних пристроїв	2
6	Адресація IPv4	2
7	Визначення MAC-адрес та IP-адрес Дослідження ARP-таблиці	2
8	Обчислення підмереж IPv4	2
9	Базові налаштування маршрутизатора. Статична маршрутизація	4
10	Використання ICMP для перевірки та виправлення мережного з'єднання. Ping tracer	2
11	Обмін даними TCP і UDP	2
12	Відстеження DNS-перетворень	2
13	Захист мережних пристроїв	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тенденції розвитку мереж	4
2	Просунуті методи праці із Packet Tracer	4
3	Історичні моделі мережної комунікації. Основні протоколи	4
4	Системи числення. Кадр канального рівня. Методи пересилання	4
5	Виявлення сусіда. Маска підмережі змінної довжини. Динамічна адресація для глобальних індивідуальних адрес. Динамічна адресація для локальних адрес. ICMP	6
6	Надійність та керування потоком. Послуги IP-адресації	4
7	Просунуті методи нейтралізації мережних атак. Методи пошуку та усунення несправностей	4

Самостійна робота студентів передбачає:

- систематичне вивчення лекційного матеріалу і навчальної літератури, що рекомендуються;
- сумлінну підготовку до лабораторних занять;
- вчасне і якісне оформлення звітів про лабораторні роботи.

Систематичний контроль за самостійною роботою студентів і якістю засвоєння ними поточного навчального матеріалу передбачає:

- перевірку на лабораторних роботах підготовки до виконання роботи;
- вивчення літератури, що рекомендувалася, та конспекту лекцій;
- оформлення звітів з лабораторних робіт.

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних/практичних, розрахункових/графічних робіт, проектів;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання :

- метод проблемно-орієнтованого навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод навчальних дискусій;
- метод командної роботи, мозкового штурму

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Рівні передачі даних		
Лабораторна робота 1.	Організовувати власну професійну діяльність, обирати і використовувати оптимальні методи та способи розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у професійній діяльності, оцінювати їхню ефективність. Адаптуватися до нових умов і технологій професійної діяльності, прогнозувати кінцевий результат. Застосовувати методи та засоби захисту інформації в інформаційних та інформаційно-комунікаційних системах відповідно до встановленої політики інформаційної безпеки.	14
Самостійна робота		
Лабораторна робота 2.		14
Самостійна робота		
Лабораторна робота 3.		14
Самостійна робота		
Лабораторна робота 4.		14
Самостійна робота		
Лабораторна робота 5.		14
Самостійна робота		
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Рівні вузла (хоста)		
Лабораторна робота 6.	Організовувати власну професійну діяльність, обирати і використовувати оптимальні методи та способи розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у професійній діяльності, оцінювати їхню ефективність. Адаптуватися до нових умов і технологій професійної діяльності, прогнозувати кінцевий результат. Застосовувати методи та засоби захисту інформації в інформаційних та інформаційно-комунікаційних системах відповідно до встановленої політики інформаційної безпеки	8
Самостійна робота		
Лабораторна робота 7.		8
Самостійна робота		
Лабораторна робота 8.		8
Самостійна робота		
Лабораторна робота 9.		14
Самостійна робота		
Лабораторна робота 10.		8
Самостійна робота		
Лабораторна робота 11.		8
Самостійна робота		
Лабораторна робота 12.		8
Самостійна робота		
Лабораторна робота 13.		8

Самостійна робота		
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканатом)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3483>;
- Блозва А.І., Матус Ю.В., Касаткін Д.Ю. Комп'ютерні мережі підручник том.1 К.: Компрінт, 2019 – 483 с.

10 Рекомендовані джерела інформації

1. Кулаков, Ю. О. Комп'ютерні мережі [Електронний ресурс] : навчальний посібник/ Кулаков Ю. О. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 247 с.
2. КОМП'ЮТЕРНІ МЕРЕЖІ. Навч. посіб./ Б. Ю. Жураковський, І.О. Зенів; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 336 с.
3. Адміністрування комп'ютерних систем і мереж. Хомуляк М.О. – К.: Магнолія, 2023. – 154 с.
4. Коробейнікова Т. І., Захарченко С. М. Комп'ютерні мережі. Видавництво: Львівська політехніка, 2022, 228 с.
5. Городецька, О. С. Комп'ютерні мережі : навчальний посібник / О. С. Городецька, В. А. Гикавий, О. В. Онишук. - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 129 с.
6. Naha B. Switching, Routing, and Wireless Essentials Companion Guide (CCNAv7). Hoboken : Cisco Press, 2020. 1669 p.

7. Lammle T. CompTIA Network+ Study Guide: Exam N10-008 (Sybex Study Guide). Sybex, 2021. 1008 p.
8. Jernigan S. CompTIA Network+ Certification All-in-One Exam Guide, Eighth Edition (Exam N10-008) / ed. by M. Meyers. eBook : McGraw Hill, 2022. 1255 p.